

Uchwała Nr XXXIX / 825 / 2026

Rady Miasta Rzeszowa

z dnia 24 marca 2026r.

w sprawie nadania nazwy ulicy na terenie miasta Rzeszowa

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 13, art. 40 ust. 1, art. 41 i 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r. poz.1153 z późn. zm.)

Rada Miasta Rzeszowa uchwala, co następuje:

§ 1

Ulicy położonej na osiedlach Słocina i Zalesie, biegnącej od al. Armii Krajowej w kierunku południowo-wschodnim do ul. H. Wieniawskiego, oznaczonej na załączniku do niniejszej uchwały, nadaje się nazwę „ul. płk. Stanisława Elgasa”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Rzeszowa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Przewodniczący
Rady Miasta Rzeszowa

Waldemar Szumny

UZASADNIENIE

Prezydent Miasta Rzeszowa wystąpił z wnioskiem o nadanie nazwy ulicy im. płk. Stanisława Elgasa w związku z zakończeniem realizacji inwestycji drogowej polegającej na połączeniu al. Armii Krajowej z ul. H. Wieniawskiego.

Proponowana nazwa uzyskała poparcie Rady Osiedla nr XVI Słocina oraz Rady Osiedla nr XVII Zalesie. Działki zajęte pod przedmiotową drogę stanowią własność Gminy Miasta Rzeszowa.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego na posiedzeniu w dniu 12 marca 2026 r. zaopiniowała pozytywnie wniosek dotyczący nadania przedmiotowej nazwy.

płk Stanisław Elgas (1876-1973)

Pułkownik **Stanisław Elgas** zajmuje w historii Rzeszowa miejsce szczególne jako jeden z kluczowych organizatorów polskich struktur wojskowych w mieście w przełomowym roku 1918. Urodzony 17 listopada 1876 r. w Milówce, był doświadczonym oficerem armii austro-węgierskiej, który po odniesieniu ran na frontach I wojny światowej został w 1916 r. skierowany do rzeszowskiego garnizonu, gdzie objął stanowisko dowódcy batalionu zapasowego. Jego obecność w mieście zbiegła się z okresem narastających dążeń niepodległościowych, co umożliwiło mu odegranie znaczącej roli w odzyskaniu przez Rzeszów wolności.

W nocy z 31 października na 1 listopada 1918 r. pułkownik Stanisław Elgas aktywnie uczestniczył w akcji rozbrajania austriackiego garnizonu oraz przejmowania kontroli nad miastem przez Polaków. Jego nazwisko pojawia się w lokalnych przekazach rodzinnych i historycznych jako jedno z najważniejszych wśród tych, którzy doprowadzili do skutecznego oswobodzenia Rzeszowa spod zaborczej administracji.

Najdonioślejszym wkładem pułkownika Stanisława Elgasa w historię miasta było objęcie 2 listopada 1918 r. dowództwa nad organizowanym w Rzeszowie Pułkiem Piechoty Ziemi Rzeszowskiej, który stanowił pierwotną formację późniejszego 17 Pułku Piechoty Wojska Polskiego. Pod jego kierownictwem tworzono od podstaw struktury dowódcze, scalano żołnierzy wywodzących się z rozbrojonych austro-węgierskich jednostek oraz licznych ochotników z miasta i okolic. Formacja ta szybko przekształciła się w jeden z najważniejszych pułków wojskowych odradzającej się Rzeczypospolitej, a 17 Pułk Piechoty stał się na lata symbolem militarnej tradycji Rzeszowa.

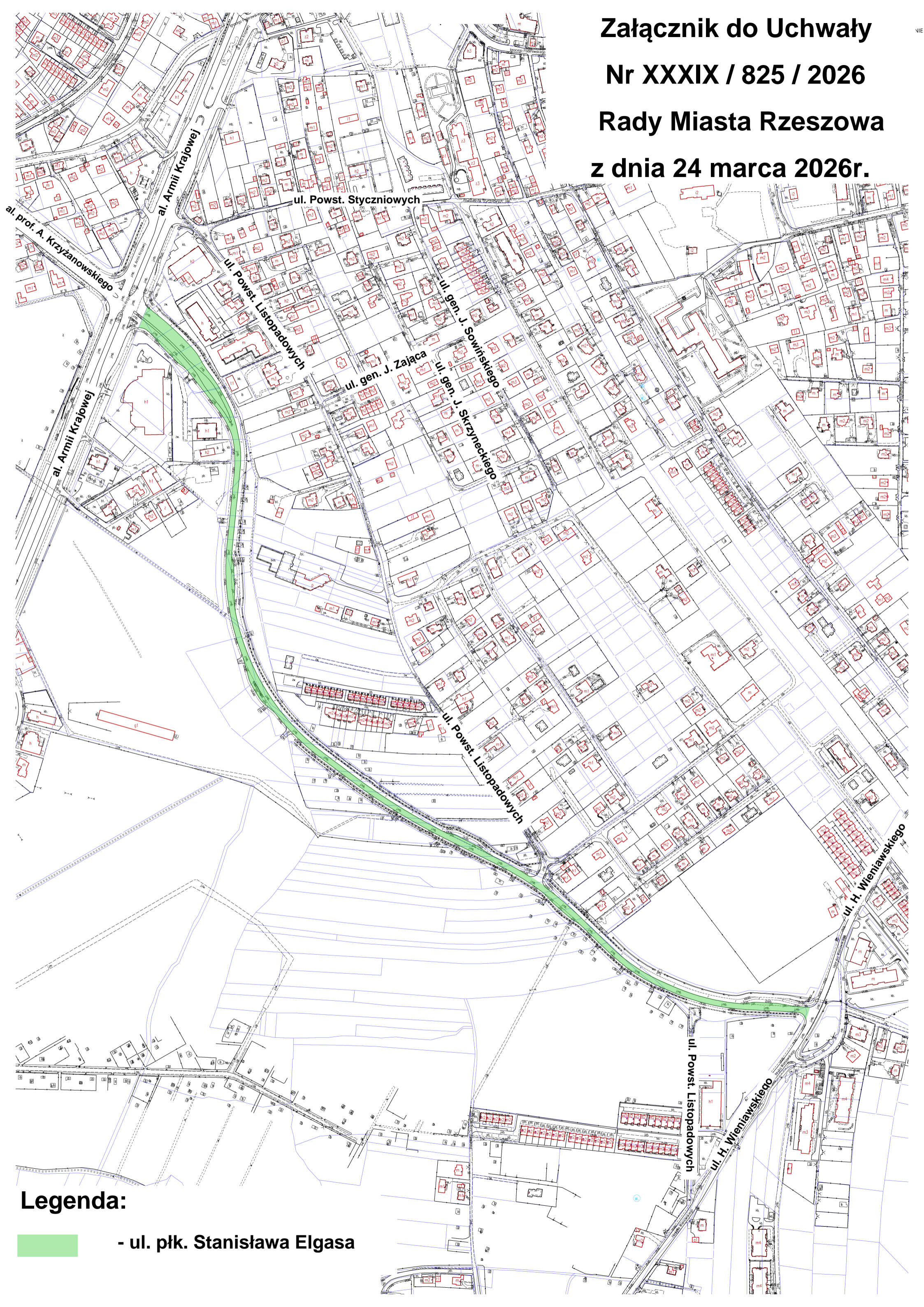
Już 17 listopada 1918 r. z Rzeszowa wysłano pierwsze kompanie na odsiecz Lwowa, co potwierdza wysoki stopień organizacji i determinacji nowo powstałej jednostki.

Warto zaznaczyć, że pułkownik Stanisław Elgas związał się z Rzeszowem również rodzinnie, wiążąc swój los z córką wybitnego rzeszowskiego fotografa Edwarda Janusza — jednej z najbardziej zasłużonych postaci lokalnego środowiska artystycznego. Związek ten dodatkowo podkreśla jego trwałą obecność w historii i kulturze miasta.

Działalność pułkownika Stanisława Elgasa oraz jego wkład w organizację polskich sił wojskowych w Rzeszowie, a także w samo oswobodzenie miasta, stanowi ważny element lokalnej tradycji i tożsamości. Jego postawa jest przykładem odpowiedzialności, odwagi i oddania sprawie narodowej. Potwierdzeniem ciągłości pamięci o jego zasługach jest także fakt, że jego potomkowie do dziś kultywują tradycje niepodległościowe związane z wydarzeniami 1918 roku.

Postać płk Stanisława Elgasa została również przywołana w publikacjach regionalnych. O jego roli jako pierwszego dowódcy formowanego w 1918 r. Pułku Ziemi Rzeszowskiej pisał regionalista Marek Czarnota w cyklu „Rzeszowskie historie i historyjki” publikowanym na stronie Urzędu Miasta Rzeszowa.

**Załącznik do Uchwały
Nr XXXIX / 825 / 2026
Rady Miasta Rzeszowa
z dnia 24 marca 2026r.**

Legenda:

 - ul. płk. Stanisława Elgasa